

NEFINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE PODUZEĆA U KONTEKSTU ZELENE TRANZICIJE: IZAZOVI PRIMJENE CSRD-a / NON- FINANCIAL REPORTING OF COMPANIES IN THE CONTEXT OF THE GREEN TRANSITION: CHALLENGES OF CSRD APPLICATION

Slobodan Stojanović¹, Željko Sudarić¹, Zvonimir Filipović¹

¹Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru, Republika Hrvatska

e-mail: slobodan.stojanovic@vevu.hr; zeljko.sudaric@vevu.hr; zfilipovic@vevu.hr;

Pregledni članak

<https://www.doi.org/10.58952/zr20261501510>

UDK / UDC 657:005.35:502.131.1

Sažetak

Europska unija je uvođenjem Direktive o izvještavanju o korporativnoj održivosti (CSRD, Direktiva 2022/2464/EU) postavila novi okvir nefinancijskog izvještavanja koji je Omnibus paketom (prosinac 2025.) i Direktivom (EU) 2025/794 doživio značajne prilagodbe u pogledu kruga obveznika i rokova primjene. Republika Hrvatska prenijela je CSRD u nacionalno zakonodavstvo izmjenama Zakona o računovodstvu (NN 85/2024). Cilj rada je analizirati normativni okvir CSRD-a, identificirati ključne izazove primjene za hrvatska poduzeća te predložiti smjernice prilagodbe. Rad se temelji na normativnoj analizi europskog i nacionalnog zakonodavnog okvira te sustavnom pregledu relevantne stručne i znanstvene literature. Rezultati pokazuju da je krug formalnih obveznika u Hrvatskoj Omnibus izmjenama smanjen s izvorno planiranih oko 500 na procijenjenih dvadesetak do tridesetak najvećih poduzeća, no da ESG izvještavanje ostaje strateška nužnost daleko šire populacije zbog pritiska banaka, kupaca i poslovnih partnera. Radom se identificiraju ključni organizacijski, računovodstveni, tehnološki i revizorski izazovi te predlaže smjernice prilagodbe diferencirane prema kategoriji poduzeća, s naglaskom na stratešku dimenziju ESG-a koja nadilazi formalne regulatorne obveze.

Ključne riječi: CSRD, nefinancijsko izvještavanje, ESRS, zelena tranzicija, Omnibus, održivost
JEL klasifikacija: M41, M48, O56

Abstract

With the introduction of the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD, Directive 2022/2464/EU), the European Union has set a new non-financial reporting framework, which has undergone significant adjustments in terms of the circle of obliged entities and deadlines with the Omnibus package (December 2025) and Directive (EU) 2025/794. The Republic of Croatia has transposed the CSRD into national legislation by amending the Accounting Act (Official Gazette 85/2024). The aim of this paper is to analyze the normative framework of CSRD, identify key implementation challenges for Croatian companies and propose adaptation guidelines. The paper is based on a normative analysis of the European and national legislative framework and a systematic review of relevant professional and scientific literature. The results show that the circle of formal taxpayers in Croatia has been reduced from the originally planned about 500 to the estimated twenty to thirty largest companies, but that ESG reporting remains a strategic necessity for a far wider population due to pressure from banks, customers and business partners. The paper identifies key organizational, accounting, technological and auditing challenges and proposes adaptation guidelines differentiated by company category, with an emphasis on the strategic dimension of ESG that goes beyond formal regulatory obligations.

Keywords: CSRD, non-financial reporting, ESRS, green transition, Omnibus, sustainability
JEL classification: M41, M48, O56

UVOD

Zelena tranzicija europskog gospodarstva donosi ne samo tehničke i energetske izazove, već i značajne promjene u regulatornom okviru koji uređuje korporativno izvještavanje. Jedna od najznačajnijih promjena jest donošenje Direktive o izvještavanju o korporativnoj održivosti (Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD, Direktiva 2022/2464/EU), koja je stupila na snagu u siječnju 2023. godine. Međutim, ovaj regulatorni okvir u međuvremenu je doživio značajne izmjene: u prosincu 2025. usvojen je Omnibus paket kojim je krug formalnih obveznika na razini EU-a smanjen za procijenjenih 90 posto [14], a Direktivom (EU) 2025/794 (travanj 2025.) odgođeni su rokovi za drugi i treći val obveznika za dvije godine.

Nefinancijsko izvještavanje odavno više nije samo pitanje reputacijske strategije ili dobrovoljne prakse naprednih korporacija. Christensen, Hail i Leuz (2021) u sustavnom pregledu literature pokazuju da obvezno ESG izvještavanje ima stvarne učinke na ponašanje poduzeća i alokaciju kapitala, no da su ti učinci iznimno heterogeni ovisno o institucionalnom okruženju [2]. Stolowy i Paugam (2018) dokumentiraju kako se opseg i raznolikost nefinancijskog izvještavanja dramatično proširio između 2006. i 2016. godine, uz istovremeni izostanak konvergencije standarda [21], upravo onaj nedostatak koji CSRD sistemski adresira. Ključna poruka rada jest kako sužavanje kruga formalnih obveznika Omnibus izmjenama ne znači nestanak strateške relevantnosti ESG-a, tržišni pritisci banaka, investitora i kupaca čine ga nužnošću daleko šireg kruga poduzeća.

Republika Hrvatska prenijela je CSRD u nacionalno zakonodavstvo izmjenama Zakona o računovodstvu (NN 85/2024) [20]. Prema podacima Ministarstva financija RH i HGK, dok je NFRD obvezom pokrивao oko 70 tvrtki, planiranim proširenjem CSRD-a trebalo je obuhvatiti oko 500 poduzeća [13]. Usvojena Omnibus izmjena to je svela na procijenjenih dvadesetak do tridesetak najvećih sustava koji zadovoljavaju nova krična mjerila (više od 1.000 zaposlenika i godišnji prihod veći od 450 milijuna eura). Ipak, ta poduzeća u lancima vrijednosti sudjeluju s tisućama hrvatskih dobavljača koji će biti izloženi neizravnom tržišnom pritisku za ESG podatke.

Radom se sustavno prikazuje što CSRD zahtijeva, kako ga je izmijenio Omnibus paket, koje su najveće prepreke za hrvatska poduzeća te koje smjernice mogu pomoći u prilagodbi. Rad je strukturiran u pet tematskih cjelina, nakon uvoda slijede normativni okvir CSRD-a, analiza stanja u Republici Hrvatskoj, pregled ključnih izazova i prijedlog smjernica te zaključak.

1. CSRD - NORMATIVNI I KONCEPTUALNI OKVIR

Evolucija regulatornog okvira nefinancijskog izvještavanja u EU može se pratiti od donošenja Direktive o nefinancijskom izvještavanju (NFRD, Direktiva 2014/95/EU) [7], kojom je izmijenjena temeljna računovodstvena direktiva EU [6] i kojom su subjekti od javnog interesa s više od 500 zaposlenika obvezani na objavu nefinancijskih informacija o okolišnim, socijalnim i upravljačkim pitanjima (ESG). NFRD je obuhvatio oko 11.700 poduzeća u EU [1]. Nedostaci koji su bili dokumentirani u literaturi neujednačeni standardi, nedostatna usporedivost i ograničena revizorska verifikacija [21, 17] bili su temelj za donošenje sveobuhvatnijeg regulatornog okvira. Direktiva 2022/2464/EU usvojena je u prosincu 2022., a stupila je na snagu u siječnju 2023. Njome se NFRD stavlja izvan snage i uvodi znatno širi i strožji okvir za izvještavanje o održivosti [8].

CSRD donosi četiri ključne novine. Prva je uvođenje standardiziranih Europskih standarda izvještavanja o održivosti (ESRS), koje je Europska komisija usvojila Delegiranom uredbom 2023/2772 [9] te koje je izradila EFRAG [5]. ESRS propisuju sadržaj, strukturu i metodologiju izvještavanja, unoseći razinu standardizacije kakvu nefinancijsko izvještavanje u EU do sada nije imalo.

Europska komisija pokrenula je u travnju 2025. i reviziju ESRS-a s ciljem smanjenja broja podatkovnih točaka [19]. Druga novina je načelo dvostruke materijalnosti (double materiality): poduzeća moraju izvještavati o utjecaju svog poslovanja na okoliš i društvo (impact materiality), ali i o rizicima i prilikama koje klimatske i društvene promjene donose poslovanju (financial materiality). Treća novina je obveza revizorske verifikacije (limited assurance), a četvrta digitalizacija podataka u XBRL formatu za ESAP platformu. Prema istraživanju KPMG-a (2024), dvostruku materijalnost već primjenjuje polovina najvećih globalnih poduzeća [16].

U veljači 2025. Europska komisija predstavila je Omnibus paket I s ciljem smanjenja regulatornog opterećenja za poduzetništvo. Paket je usvojen u prosincu 2025., a ključna izmjena CSRD-a jest ograničavanje obveze na poduzeća s više od 1.000 zaposlenika i godišnjim prihodom većim od 450 milijuna eura ili bilancom većom od 25 milijuna eura čime je krug obveznika na razini EU-a smanjen za procijenjenih 90 posto [14]. Paralelno, Direktivom (EU) 2025/794 (tzv. stop the clock direktiva, travanj 2025.) odgođeni su rokovi primjene za drugi i treći val za dvije godine [10]. Pregled dinamike primjene prikazan je u Tablici 1.

Tablica 1. Dinamika primjene CSRD-a u EU i Republici Hrvatskoj (Izvor: Autori rada)

Val	Obveznici	Kriteriji ulaska	Rok (RH)
1. val	Subjekti od javnog interesa (NFRD obveznici)	> 500 zaposlenika; kotiraju na burzi ili su kreditne institucije/osiguratelji	Poslovna god. 2024. (izvješće 2025.) – nije odgođeno
2. val	Ostala velika poduzeća	Min. 2 od 3: > 250 zaposlenika, bilanca > 20 mil. EUR, prihodi > 40 mil. EUR	Poslovna god. 2027. (odgođeno Direktivom 2025/794)
3. val	Kotirana MSP i manje financijske institucije	Uvrštena na uređeno tržište (uz opt-out mogućnost do 2030.)	Poslovna god. 2028. (odgođeno Direktivom 2025/794)
Omnibus (prosinac 2025.)	Novo ograničenje kruga obveznika	> 1.000 zaposlenika I prihodi > 450 mil. EUR ili bilanca > 25 mil. EUR	Smanjuje krug na ~20–30 poduzeća u RH (s planiranih ~500)

Ministarstvo financija RH već je pokrenulo izmjene Zakona o računovodstvu radi usuglašavanja s novim rokovima i objavilo indikativni popis potencijalnih obveznika iz drugog vala [19]. Navedene izmjene, međutim, ne smanjuju stratešku važnost ESG izvještavanja, tržišni dionici (banke, investitori, poslovni partneri) postaviti će vlastite zahtjeve neovisno o formalnoj regulatornoj obvezi [22].

2. STANJE NEFINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Republika Hrvatska prenijela je NFRD u nacionalno zakonodavstvo izmjenama Zakona o računovodstvu iz 2016. (NN 120/16), čime je od 2018. obveza nefinancijskog izvještavanja zahvatila oko 70 tvrtki pretežno banke, osiguravatelje, državne tvrtke i podružnice inozemnih matičnih društava. Primjenom CSRD-a (NN 85/2024) trebao je krug obveznika biti proširen na oko 500 poduzeća [12, 13].

Usvojena Omnibus izmjena to je svela na procijenjenih dvadesetak do tridesetak najvećih sustava. Za poduzeća u 2. i 3. valu odgođeni su rokovi za dvije godine, no to ne znači oslobađanje od strateške nužnosti prilagodbe.

Stanje pripremljenosti šireg kruga hrvatskih poduzeća za ESG izvještavanje je zabrinjavajuće.

Prema globalnom istraživanju KPMG-a (2024), provedenom na uzorku od 5.800 poduzeća iz 58 zemalja, manje od 30% poduzeća dostiglo je napredne razine pripremljenosti za ESG revizijsku provjeru (prosječna ocjena europskih poduzeća 48,8 od 100), a kompetencijski jaz naveden je kao primarna prepreka [16]. Manja i manje razvijena tržišta poput hrvatskog sustavno zaostaju, na što ukazuju nizak stupanj dobrovoljnog ESG izvještavanja i ograničena dostupnost stručnjaka za nefinancijsku reviziju. Pritom većina poduzeća koja dobrovoljno izvještava koristi međunarodne okvire poput GRI Universal Standards [11], dok ESRS standardizaciju tek treba internalizirati. Hrvatska gospodarska komora (HGK) aktivno djeluje kao institucionalni posredničar kroz ESG Akademiju i ESG rating platformu [13]. HANFA je preuzela ulogu nadzornog tijela uz jasno definirane sankcije (kazne od 1.320 do 13.270 eura za poduzeća) [12]. Hrvatska revizorska komora (HRK) prepoznata je od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC) kao primjer dobre prakse u pripremi revizorske profesije za novu zadaću assurance-a [15].

Ključna strukturalna slabost ostaje nedostatak stručnih kapaciteta: analitičari ESG podataka, stručnjaci za ESRS izvještavanje i certificirani revizori s iskustvom u nefinancijskoj verifikaciji rijetki su na domaćem tržištu rada [18]. Eccles, Krzus i Perkins (2012) ističu da učinkovito korporativno izvještavanje o održivosti zahtijeva integrirani pristup kojim se financijska i nefinancijska dimenzija tretiraju ravnopravno [3], a upravo to integrira CSRD, ali i taj pristup pretpostavlja zrelost unutarnjih sustava kakvu većina hrvatskih poduzeća još nije dostigla.

3. KLJUČNI IZAZOVI I SMJERNICE ZA PRILAGODBU

Na temelju normativne analize i pregleda stanja pripremljenosti moguće je identificirati četiri dimenzije izazova primjene CSRD-a za hrvatska poduzeća. Pregled izazova i odgovarajućih smjernica prilagodbe prikazan je u Tablici 2.

Tablica 2. Ključni izazovi primjene CSRD-a i smjernice prilagodbe (Izvor: Autori rada)

Dimenzija	Opis izazova	Smjernica prilagodbe
Organizacijska	Uspostava internih procesa za prikupljanje ESG podataka; procjena dvostruke materijalnosti uz strukturirani dijalog s dionicima	Pokrenuti procjenu materijalnosti; angažirati ESG koordinatore; koristiti ESG Akademiju HGK
Računovodstvena	Zahtjevnost ESRS standarda; heterogenost postojećih okvira (GRI, SDG); value chain reporting	Educirati računovodstvene stručnjake o ESRS; pratiti reviziju standarda; uspostaviti suradnju s dobavljačima
Tehnološka	Obveza XBRL digitalnog izvještavanja; integracija ESG sustava s ERP-om; visoki inicijalni troškovi implementacije	Planirati digitalne investicije pravovremeno; koristiti iskustvo 1. vala; razmotriti EU fondove za sufinanciranje
Revizorska	Nedostatni kapaciteti za limited assurance; standardi nefinancijske provjere još u razvoju na EU razini	Suradivati s HRK rano; pratiti razvoj IAASB standarda; investirati u certificiranje revizora

Organizacijski izazovi su među najzahtjevnijima. Primjena CSRD-a zahtijeva uspostavu internih procesa za prikupljanje, obradu i verifikaciju ESG podataka duž cijelog lanca vrijednosti, uz angažman višestrukih organizacijskih jedinica. Posebno je zahtjevno provođenje procjene dvostruke materijalnosti, koja nalaže strukturirani dijalog s dionicima i dokumentaciju podložanu revizorskoj provjeri. Omnibus izmjena ne mijenja ovaj zahtjev za formalne obveznike prvog vala, već oni moraju provesti procjenu materijalnosti u cijelosti.

Računovodstveni i standardizacijski izazovi proizlaze iz činjenice da su ESRS standardi po opsegu i kompleksnosti usporedivi s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (IFRS), no bez uhodane prakse. Heterogenost postojećih okvira izvještavanja u Hrvatskoj, koju La Torre i sur. (2018) opisuju kao sistemsku značajku europskog tržišta nefinancijskog izvještavanja [17], nije značajno smanjena. Usvajanje ESRS-a zahtijeva svladavanje novih konceptualnih kategorija: od emisija stakleničkih plinova (Scope 1, 2 i 3) do pokazatelja rodnog jaza u plaćama i biodiverziteta. Poseban izazov je value chain reporting – Omnibus paket uvodi ograničenje informacija koje veliki obveznici mogu tražiti od dobavljača, što dijelom smanjuje, ali ne uklanja pritisak na lance vrijednosti.

Tehnološki i digitalni izazovi vezani su uz obvezu XBRL izvještavanja i implementaciju ESG data management sustava integriranih s postojećim ERP platformama. Prema istraživanju KPMG-a (2024), 58% poduzeća planira koristiti AI/ML tehnologije za analizu ESG podataka, a 49% planira automatizirati validaciju [16]. Za formalne obveznike prvog vala ove investicije ne mogu čekati, dok poduzeća u kasnijim valovima imaju koristi od odgode za učenje na tuđem iskustvu.

Izazov revizorske verifikacije možda je najkonkretniji operativni problem za hrvatska poduzeća prvog vala. Standardi provjere održivosti koje treba usvojiti Europska komisija delegiranim aktima nisu bili dostupni na početku prvog izvještajnog ciklusa, a Omnibus izmjena donosi i prijedlog modifikacije režima assurance-a kroz sadržajni prijedlog izmjena (engl. content proposal) koji je u zakonodavnoj proceduri. Dok taj prijedlog ne stupi na snagu, obveznike prvog vala obvezuje važeći režim ograničene provjere (limited assurance). IFAC (2024) je prepoznao HRK kao primjer dobre prakse u EU u pripremi revizora za ovu novu zadaću [15].

Smjernice prilagodbe, prikazane u Tablici 2, diferencirane su prema kategoriji poduzeća. Za formalne obveznike prvog vala ključno je učinkovito zaključiti procjenu materijalnosti i uspostaviti suradnju s HRK-om za revizorsku provjeru. Poduzeća u drugom i trećem valu trebaju koristiti odgođene rokove za planiranje digitalnih investicija. Poduzeća koja nisu formalni obveznici, ali su u lancima vrijednosti većih obveznika, trebaju pratiti VSME standard koji Europska komisija planira usvojiti za mala i srednja poduzeća [4]. Za sve kategorije vrijedi preporučiti korištenje dostupnih EU instrumenata financiranja (ESIF, LIFE programi, EIB) za sufinanciranje prilagodbe.

ZAKLJUČAK

CSRD je predstavljao jednu od najambicioznijih regulatornih reformi korporativnog izvještavanja u EU, no Omnibus paket usvojen u prosincu 2025. značajno je suzio formalni krug obveznika. Republika Hrvatska pravovremeno je prenijela Direktivu izmjenama Zakona o računovodstvu (NN 85/2024), a Direktivom (EU) 2025/794 iz travnja 2025. odgođeni su rokovi za drugi i treći val obveznika za dvije godine. Krug formalnih obveznika u RH sveden je na procijenjenih dvadesetak do tridesetak najvećih poduzeća, umjesto izvorno planiranih oko 500.

Međutim, sužavanje formalnog kruga ne znači nestanak strateške relevantnosti ESG-a. Tisuće hrvatskih malih i srednjih poduzeća koja sudjeluju u lancima vrijednosti formalnih obveznika izložene su neizravnom pritisku za ESG podatke, a tržišni dionici banke, investitori i poslovni partneri postaviti će vlastite zahtjeve neovisno o zakonodavnom okviru. Istraživanja dosljedno pokazuju kako obvezno ESG izvještavanje dovodi do veće transparentnosti i učinkovitije alokacije kapitala, osobito u institucionalnim okruženjima s jačim provedbenim mehanizmima, te kako ESG orijentacija poduzeća doprinosi većoj poslovnoj otpornosti u kriznim okolnostima i boljem dugoročnom pristupu tržištima kapitala.

Daljnja istraživanja trebala bi se usmjeriti na empirijsku analizu pripremljenosti hrvatskih poduzeća prvog vala koja upravo prolaze kroz prvi realni izvještajni ciklus, te na učinke Omnibus izmjena na ESG prakse šire populacije poduzeća. Na razini javnih politika neophodna je kontinuirana podrška Ministarstva financija i HANFA-e kroz smjernice, HGK-a kroz edukacijske programe i financijskih institucija kroz poticajne mehanizme koji ESG izvještavanje čine dostupnim i manjim poduzećima.

LITERATURA

- [1] Akin Gump Strauss Hauer & Feld LLP. (2024). *The EU corporate sustainability reporting directive (CSRD) – Application from FY 2024*. <https://www.akingump.com/en/insights/alerts/the-eu-corporate-sustainability-reporting-directive-csrd-application-from-fy-2024>
- [2] Christensen, H. B., Hail, L., & Leuz, C. (2021). Mandatory CSR and sustainability reporting: Economic analysis and literature review. *Review of Accounting Studies*, 26(3), 1176–1248. <https://doi.org/10.1007/s11142-021-09609-5>
- [3] Eccles, R. G., Krzus, M. P., & Perkins, L. A. (2012). The integration initiative. *Journal of Applied Corporate Finance*, 24(2), 64–72. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6622.2012.00374.x>
- [4] Eccles, R. G., & Serafeim, G. (2013). The performance frontier: Innovating for a sustainable strategy. *Harvard Business Review*, 91(5), 50–60. <https://hbr.org/2013/05/the-performance-frontier>
- [5] European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). (2023). *European sustainability reporting standards (ESRS) – Final standards*. <https://www.efrag.org/en/sustainabilityreporting/esrs-standards>
- [6] Europski parlament i Vijeće Europske unije. (2013). *Direktiva 2013/34/EU o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima određenih vrsta poduzeća* (Službeni list Europske unije L 182, 29. lipnja 2013.). <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>
- [7] Europski parlament i Vijeće Europske unije. (2014). *Direktiva 2014/95/EU o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa* (Službeni list Europske unije L 330, 15. studenoga 2014.). <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/95/oj>

- [8] Europski parlament i Vijeće Europske unije. (2022). *Direktiva (EU) 2022/2464 o izmjeni Direktive 2013/34/EU, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Uredbe (EU) br. 537/2014 u pogledu izvještavanja poduzeća o održivosti* (Službeni list Europske unije L 322, 16. prosinca 2022.). <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>
- [9] Europska komisija. (2023). *Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2772 o dopuni Direktive 2013/34/EU u pogledu standarda izvještavanja o održivosti* (Službeni list Europske unije L 329, 22. prosinca 2023.). https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj
- [10] Europski parlament i Vijeće Europske unije. (2025). *Direktiva (EU) 2025/794 o izmjeni Direktive (EU) 2022/2464 u pogledu datuma primjene zahtjeva za izvještavanje o održivosti* <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2025/794/oj>
- [11] Global Reporting Initiative. (2021). *GRI universal standards 2021*. <https://www.globalreporting.org/standards/gri-standards-download-center/>
- [12] Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. (2024). *HANFA Council: CSRD transposed into Croatian legislation*. <https://hanfa.hr/news/hanfa-council-csrd-transposed-into-croatian-legislation/>
- [13] Hrvatska gospodarska komora. (2024). *Zakonske izmjene: Uskoro 500 tvrtki obvezno izvještavati o održivosti*. <https://www.hgk.hr/zakonske-izmjene-uskoro-500-tvrtki-obvezno-izvjestavati-o-odrzivosti>
- [14] Hrvatska gospodarska komora. (2025). *Europska komisija pojednostavljuje pravila održivog izvještavanja i investicija: Što donose nove izmjene*. <https://www.hgk.hr/europska-komisija-pojednostavljuje-pravila-odrzivog-izvjestavanja-i-investicija-sto-donose-nove-izmjene>
- [15] International Federation of Accountants. (2024). *Creating a future-ready professional ecosystem: The Croatian Audit Chamber's lessons from preparing for CSRD implementation*. <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/discussion/creating-future-ready-professional-ecosystem-croatian-audit-chambers-lessons-preparing-csrd>
- [16] KPMG International. (2024). *The move to mandatory reporting: Survey of sustainability reporting 2024*. <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/esg/the-move-to-mandatory-reporting.html>
- [17] La Torre, M., Sabelfeld, S., Blomkvist, M., Tarquinio, L., & Dumay, J. (2018). Harmonising non-financial reporting regulation in Europe: Practical forces and projections for future research. *Meditari Accountancy Research*, 26(4), 598–621. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-02-2018-0290>
- [18] Lins, K. V., Servaes, H., & Tamayo, A. (2017). Social capital, trust, and firm performance: The value of corporate social responsibility during the financial crisis. *The Journal of Finance*, 72(4), 1785–1824. <https://doi.org/10.1111/jofi.12505>
- [19] Ministarstvo financija Republike Hrvatske. (2025). *Izvještavanje o održivosti – Aktualne informacije o Omnibus paketu i Direktivi (EU) 2025/794*. <https://mfin.gov.hr/print.aspx?id=3648&url=print>
- [20] Hrvatski sabor. (2024). *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu* (Narodne novine, br. 85/2024). https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_07_85_1474.html
- [21] Stolowy, H., & Paugam, L. (2018). The expansion of non-financial reporting: An exploratory study. *Accounting and Business Research*, 48(5), 525–548. <https://doi.org/10.1080/00014788.2018.1470141>
- [22] Wolf Theiss. (2024). *Key insights on CSRD reporting requirements for companies operating in the Croatian market*. <https://www.wolftheiss.com/insights/key-insights-on-csrd-reporting-requirements-for-companies-operating-in-the-croatian-market/>